

Република Србија

Основна школа „Радоје Домановић“

Место: Крагујевац

Број: 06 - 261

Датум: 21. 03. 2018.

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ
И МАТЕРИЈАЛНОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“
КРАГУЈЕВАЦ**

У Крагујевцу ,март 2018.године

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС бр.88/2017.год .даље: Закон) ,Школски одбор на седници одржаној дана 21. 03. 2018. године донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавезе ученика

Члан 2

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

Васпитни рад са ученицима

Члан 3

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника појачати васпитни рад активностима:

- у оквиру одељењске заједнице,
- стручним радом одељењског старешине,
- педагога, психолога,
- посебних тимова,
- а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Члан 4.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену Статутом и овим актом, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана законом и за повреду забране из чл. 110–112. закона.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 5.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом школе.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање из школе до 25 часова; до 5 неоправданих часова опомену изриче одељенски старешина, од 6 до 15 часова укор одељенског старешине и од 16 до 25 укор одељенског већа;
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) напуштање часа без претходног одобрења наставника;
- 4) ремећење рада на часу уношењем мобилног телефона, вокмена и осталих средстава комуникације ласерске технике;
- 5) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;
- 6) изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;
- 7) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 8) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 9) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 10) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 11) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 12) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;
- 13) пушење у просторијама школе и у школском дворишту;
- 14) одбијање примене мера заштите и безбедности ученика у школи, екскурзији и на наставним или ваннаставним активностима у или ван школе;
- 15) напуштање школског дворишта за време одмора без одобрења одељенског старешине;
- 16) улазак ученика на главни улаз школе;
- 17) непоштовање прописаних правила понашања у школи;
- 18) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 6

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) писмена опомена одељенског старешине;
- 2) укор одељенског старешине;
- 3) укор одељенског већа.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Писмену опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Теже повреде обавеза ученика

Члан 7.

Теже повреде обавеза ученика су прописане законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 3. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Повреде забране ученика

Дискриминација

Члан 8.

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним,

односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 9.

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у установи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Установа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Установа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 10.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Забрана страначког организовања и деловања

Члан 11.

У школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Васпитно – дисциплинске мере

Члан 12.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

За учињену повреду забране из чл. 110–112. закона, васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора или укор наставничког већа;
- 2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 13.

Мера из члана 12 . овог правилника , изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 3. овог члана, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране , школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља , односно другог законског заступника .

Члан 14.

Мера из члана 12. овог правилника може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3.

Члан 15.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 16.

Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде , закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога,

односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране овог закона покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе (радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди) и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 17.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 18.

Мера из члана 6. и 12. овог правилника може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3. овог правилника.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110–112. закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Смањење оцене из владања

Члан 19.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере укор одељенског старешине ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује одељенски старешина имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере укор одељенског већа, ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује одељенско веће имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, у сваком конкретном случају, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 1. и 2. овог члана, надлежни орган утврђује - смањује оцену из владања.

Владање ученика од првог до петог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Правна заштита ученика

Члан 20.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 21.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена овим или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110–113. закона;
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. закона.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 22.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 23

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина и стручни сарадник школе су чланови комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

Одговорност родитеља

Члан 24.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110–112. закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. закона;
- 9) да поштује правила установе.

Члан 25.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 26.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних чланом 24. овог правилника .

Завршне одредбе

Члан 27.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе закона и позитивних прописа.

Члан 28.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 29.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно - дисциплинској и материјалној одговорности ученика број 1512 од 17.12.2013.године .

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Бранка Радивојевић

Бранка Радивојевић

Правилник објављен на огласној табли школе дана 21. 03.2018.године ,ступио на снагу 29.03. 2018.године

